

1

8

7

6

KÜMELELER

2

3

4

5

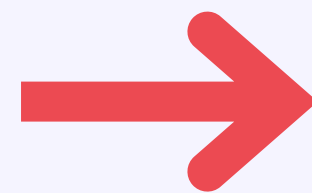
@pratiköğretmenim

KÜME NEDİR ?

- İyi tanımlanmış yani herkes tarafından aynı şekilde bilinen; birbirinden farklı nesnelere topluluğuna küme denir.
- Kümeyi oluşturan her bir nesneye kümenin elemanı denir.

ÖRNEK :

$A = \{ 1, 2, 7, 5, 10, 12 \}$

1,2,7,10,12 sayılarının her biri A kümesinin elemanıdır.

1

KÜME NEDİR ?

25

4

- Kümenin elemanı $\in$ ile elemanı değildir ise $\notin$ işareti ile gösterilir.

36

ÖRNEK : A kümesi ayları içeren küme olsun

- Ocak A kümesinin elemanıdır. $\rightarrow$ Ocak $\in$ A
- Nisan A kümesinin elemanıdır. $\rightarrow$ Nisan $\in$ A
- Sıra A kümesinin elemanı değildir. $\rightarrow$ Sıra $\notin$ A

49

16

64

Kümelerin Gösterilişii

Kümeler 3 tip şekilde gösterilir.

1- Liste Yöntemi :

Örnek: “ Kitap ” kelimesinin gösterimi:
Küme adını A dersek;

$$A = \{k, i, t, a, p\}$$

Örnek: “ Bilgisayar ” kelimesinin gösterimi:
Küme adına B dersek;

$$B = \{b, i, l, g, s, a, y, r\}$$

Küme içerisinde elemanlar sadece bir kez yazılabilir;
bilgisayar kelmesinde i ve a harfi 2 kez olduğu için 1'er kez yazılır.

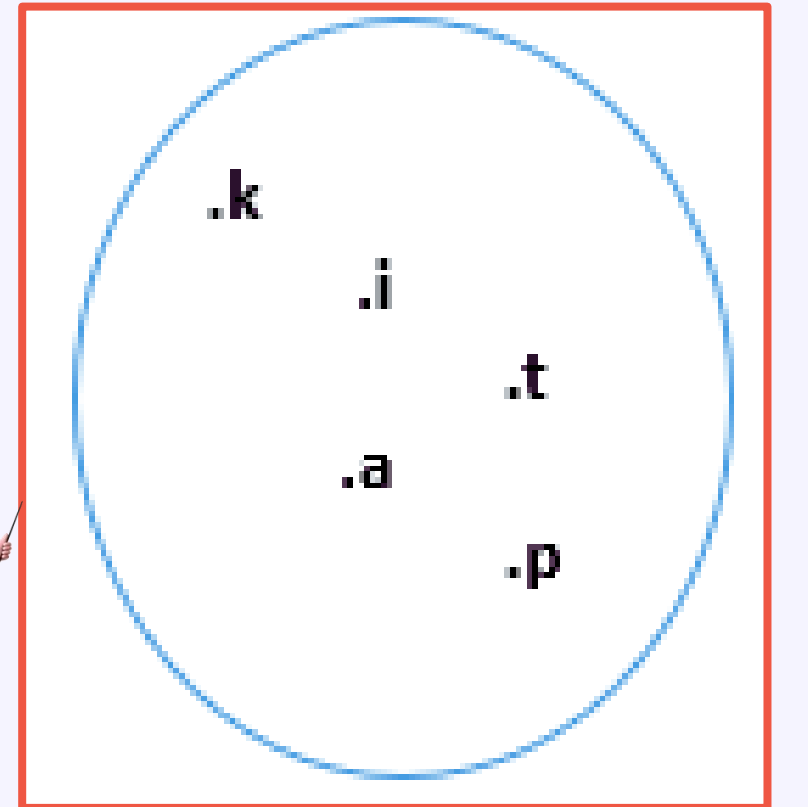
2- Venn Şeması :

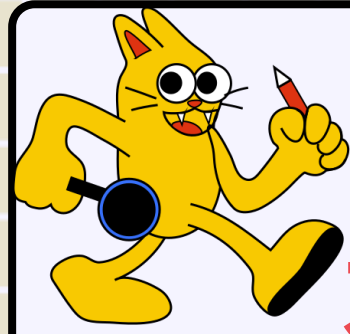
Küme içerisindeki tüm elemanların kapalı bir şekil içerisinde gösterilmesidir.

Elemanlar şekil içerisinde gösterilirken önlerine “ . ” İşareti konur.

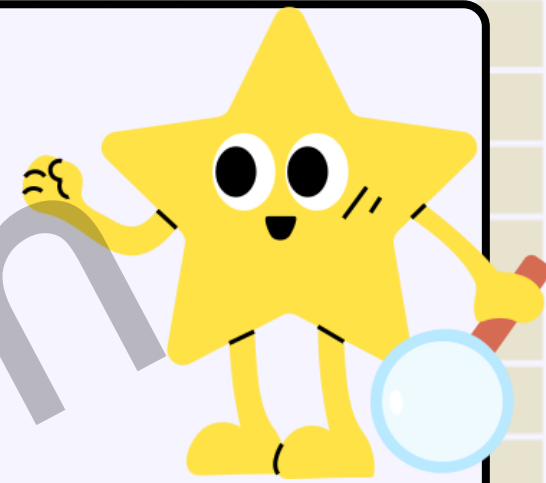
Örnek:

Kitap kelimesini Venn şeması ile gösterelim.

3- Ortak Özellik Yöntemi

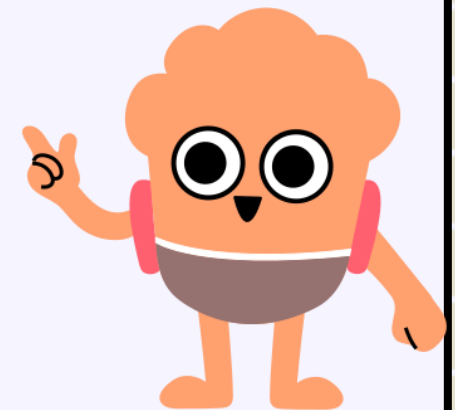
Küme elemanlarının hepsini tanımlayan ortak bir özellikle yazılmasına denir.

ÖNEMLİ NOT

Burada ortak özellik belirlenirken sadece kümenin elemanlarını ifade ettiğine dikkat edilmelidir.

Örnek :

$C = \{ \text{Haftanın günleri} \}$

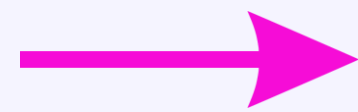
Eleman Sayısı

- Bir kümeyi oluşturan tüm elemanların sayısını ifade eder.
- A kümesi için gösterimi $s(A)$ şeklindedir.

Örnek : Bilgisayar kelimesinin belirttiği kümeyi liste yöntemiyle gösterelim.

$B = \{b, i, l, g, s, a, y, r\}$

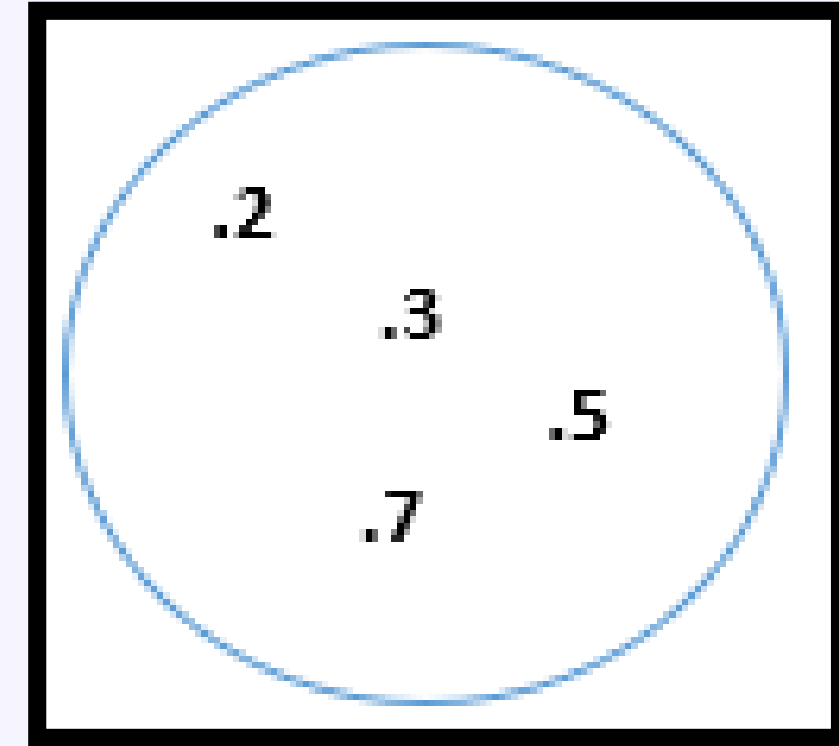
Burada $s(B) = 8$ şeklindedir.

1

3

Örnek : 10'dan küçük asal sayılar kümesinin eleman sayısı kaçtır?
Burada kümemizi venn şemasıyla gösterelim.

Eleman sayımız $s(C) = 4$ 'dür.

2

4

Boş Küme , Evrensel Küme

Boş Küme: Hiçbir elemanı olmayan kümeye boş küme denir.

$A = \{ \}$ veya $A = \emptyset$ şeklinde gösterilir. Eleman sayısı ise $s(A) = 0$ 'dır.

Evrensel Küme: Ele alınan birden fazla kümenin tüm elemanlarını kapsayan kümeye denir.

Örnek: $A = \{1,5,7,9,10\}$ ve $B = \{2,5,9,12\}$ kümelerini için yazılabilecek evrensel kümeler =

Evrensel küme iki partinin tüm elemanlarını kapsar

$$E = \{1,2,7,5,10,12\}$$

$$E = \{1 \text{ ile } 15 \text{ arasındaki sayılar}\}$$

$$E = \{\text{Sayma sayıları}\}$$

Kesişim ve Birleşim Kümesi

Birden fazla kümenin ortak elemanlarına kesişim kümesi;

$$A \cap B$$

ile gösterilir

Birden fazla kümenin bütün elemanlarının oluşturduğu kümeye ise birleşim kümesi denir.

$$A \cup B$$

ile gösterilir

Kesişim ve Birleşim Kümesi

ÖRNEK : A ve B kümesinin elemanlarını ele alalım.

$$A = \{ 1, 2, 5, 7, 10, 12 \}$$

$$B = \{ 2, 3, 5, 6 \}$$

$$A \cup B = \{ 1, 2, 3, 5, 6, 7, 10, 12 \}$$

$$A \cap B = \{ 2, 5 \}$$

SONLU VE SONSUZ KÜME

- Kümenin elemanlarının sayısı bir doğal sayı ile ifade edilebiliyorsa (yani sonsuz değilse) **sonlu küme** ;
- Bir doğal sayıyla ifade edilemiyorsa **sonsuz kümedir**.

Örnek :

A= {Doğal sayılar} $\rightarrow$ A kümesi doğal sayılar sonsuz olduğu için sonsuzdur.

B= {3'den büyük 7'den küçük doğal sayılar} $\rightarrow$ B kümesi ={4,5,6} $s(B)=3$ ve sonludur.

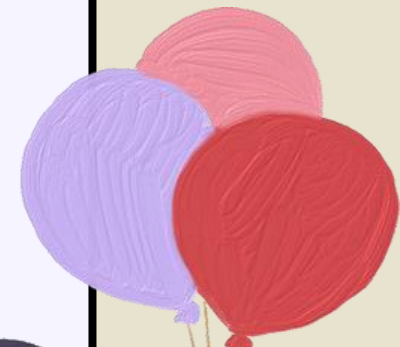
ALT KÜME

Ele alınan A kümesi B kümesinin her elemanına sahipse ;

B kümesi A kümesinin alt kümesidir ; yani A kümesi B kümesini kapsar.

!!! B kümesi A kümesinin alt kümesi $B \subseteq A$ veya $B \subset A$ şeklinde gösterilir.

!!! A kümesi B kümesini kapsar ise $A \supseteq B$ veya $A \supset B$ şeklindedir.

ÖRNEK :

$$A = \{1, 2, 5, 7, 9, 10, 14, 19\}$$

$$B = \{2, 7, 10\}$$

Burada A kümesi B kümesinin tüm elemanlarına sahiptir ve B kümesi A kümesinin alt kümesidir.

$A \supset B$; $B \subset A$ şeklindedir.

ÖNEMLİ NOT

Boş Küme her kümenin alt kümesidir.

$$\emptyset \subset A$$

Her küme evrensel kümenin alt kümesidir.

$$A \subset E$$

Her küme kendisinin alt kümesidir.

$$A \subset A$$

A kümesi B kümesinin , B kümesi de C kümesini alt kümesiyse

$$A \subset B \text{ ve } B \subset C; A \subset C$$

A kümesi C kümesinin alt kümesidir.

Örnek :

$$A = \{2, 7, 10\}$$

$$B = \{1, 2, 5, 7, 9, 10\}$$

$$C = \{1, 2, 5, 7, 9, 10, 14, 20\}$$

$$A \subset B \text{ ve } B \subset C; A \subset C$$

ALT KÜME SAYISI

n tane elemanı olan bir kümenin alt eleman sayısı 2^n şeklindedir.

ÖRNEK :

$$A = \{2, 7, 10\}$$

A kümesinin tüm alt kümeleri:

$\emptyset$ (0 eleman) = 1 adet

$\{2\}; \{7\}; \{10\}$ (1 elemanlı) = 3 adet

$\{2, 7\}; \{2, 10\}; \{7, 10\}$ (2 elemanlı) = 3 adet

$\{2, 7, 10\}$ (3 elemanlı) = 1 adet

Toplam **8 adet** alt kümesi vardır ve

$2^3 = 8$ şeklinde hesaplanır.

ÖZ ALT KÜME SAYISI

Elimizdeki kümenin kendisi dışındaki alt kümelerine öz alt kümesi denir.

n elemanlı bir kümenin öz alt küme sayısı $2^n - 1$

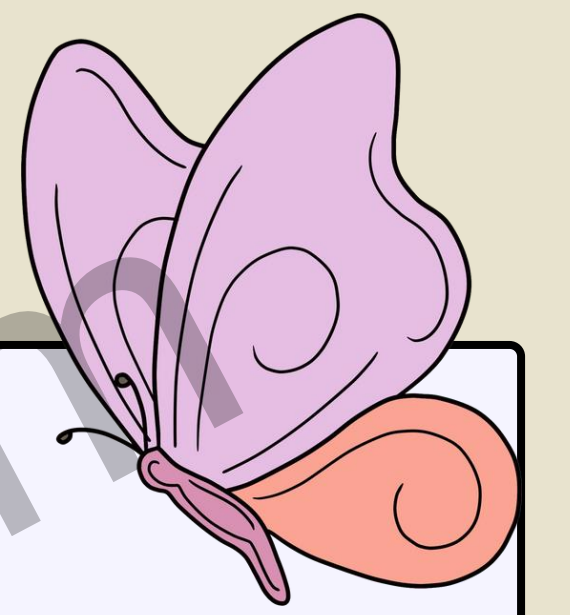
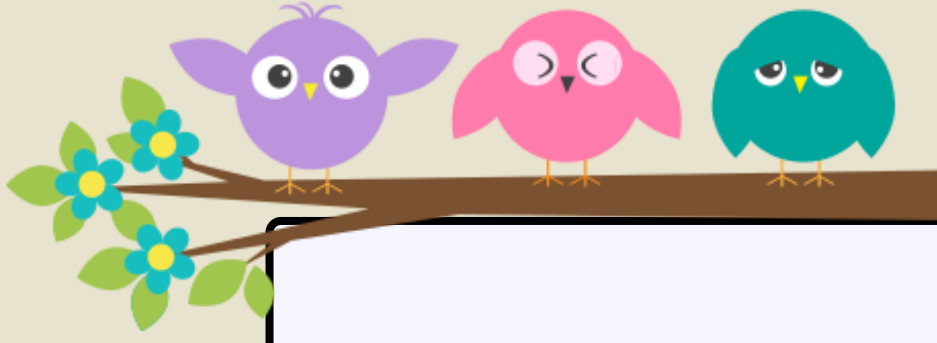
ÖRNEK :

$$A = \{2, 4, 7, 5, 10\}$$

Öz Alt Küme Sayısı

Eleman sayısı(n)=5

$$2^5 - 1 = 31$$

EŞİT KÜME

Elemanları tamamen aynı olan kümelere eşit küme denir.

? **ÖRNEK:**

A= {2,3,5,7}

B= {10'dan küçük asal sayılar}

A ve B kümelerinin elemanları tamamen aynıdır ve **A=B** şeklinde ifade edilir

TEŞEKKÜRLER !!

 pratikogretmenim@gmail.com
 @pratikogretmenim